

Työryhmän asettaminen ECN + direktiivin täytäntöön panemiseksi

Asettaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovaltuuksien parantamiseksi ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1 (ns. ECN+ direktiivi) kansallista täytäntöönpanoa.

Direktiivi koskee kansallisten kilpailuviranomaisten täytäntöönpanovaltuuksia, itsenäisyyttä ja resursseja. Direktiivin tavoitteena on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklojen tehokas ja yhdenmukaisempi täytäntöönpano jäsenmaissa ja esteiden poistaminen sisämarkkinoiden tehokkaalta toiminnalta. Direktiivi asettaa vähimmäistason kansallisten kilpailuviranomaisten kilpailunrajoitusten tutkinta-, päätöksenteko- ja sanktiointivaltuuksille. Tiettyjen leniencyyn liittyvien säännösten osalta direktiivi edellyttää täysharmonisointia. Useita muutostarpeita liittyy muun muassa seuraamusmaksuihin ja leniency-säännöksiin. Direktiivi koskee kilpailunrajoitusten valvontaa, eikä se koske esimerkiksi yritys-kauppoihin, hankintoihin tai kilpailuneutraliteettiin liittyvää valvontaa.

Työryhmän tehtävänä on arvioida ECN + direktiivistä johtuvat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet sekä tehdä muutostarpeita koskevat ehdotukset. Kansallinen täytäntöönpano tulee olla tehtynä 4.2.2021 mennessä. Täytäntöönpano tapahtuu pääasiassa muuttamalla kilpailulakia, mutta myös muuhun kansalliseen lainsäädäntöön kohdistuu joitakin muutostarpeita.

Työryhmä voi direktiivin täytäntöönpanon lisäksi arvioida tarvetta ja keinoja parantaa seuraamusmaksujen ennustettavuutta huomioiden muun muassa Euroopan komission sakotussäännöt ja -käytännöt kilpailunrajoituksissa. Työryhmä voi direktiivin täytäntöönpanon lisäksi uudelleenarvioida puolustautumisoikeuksien osalta tarvetta muuttaa kansallista lainsäädäntöä siten, että tarkastuksen tekeminen elinkeinonharjoittajan liiketiloissa edellyttäisi markkinaoikeuden etukäteistä lupaa. Työryhmä voi arvioida myös teknisluonteisia ja muita tarkoituksenmukaiseksi katsottuja muutoksia kilpailulakiin.

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 19.6.2019–6.3.2020

Työryhmän kokoonpano

Työryhmän puheenjohtaja
hallitusneuvos Virve Haapajärvi, työ- ja elinkeinoministeriö

varapuheenjohtaja
kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen, työ- ja elinkeinoministeriö

Työryhmän jäsenet

kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen, työ- ja elinkeinoministeriö
johtaja Maarit Taurula, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
johtaja Sanna Syrjälä, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
markkinaoikeustuomari, OTT Pertti Virtanen, markkinaoikeus
oikeusneuvos Eija Siitari, korkein hallinto-oikeus
asiantuntija Suví Sasi-Gouatarbes, Elinkeinoelämän keskusliitto
elinkeino- ja kilpailuasioden päällikkö Satu Grekin, Suomen Yrittäjät

Työryhmän sihteeristö

erityisasiantuntija Iiro Ihanamäki, työ- ja elinkeinoministeriö
johtava asiantuntija Terhi Immonen, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt markkinaoikeutta, korkeinta hallinto-oikeutta, oikeusministeriötä, Suomen Yrittäjiä ja Elinkeinoelämän keskusliittoa esittämään kahta vaihtoehtoista henkilöä työryhmän jäseneksi. Mainittuja tahoja on pyydetty, mikäli mahdollista, ehdottamaan sekä miestä että naista. Markkinaoikeus on ehdottanut sekä miestä että naista ja näistä ministeriö nimeää jäseneksi miehen. Korkein hallinto-oikeus on ehdottanut jäseneksi vain naista. Ehdotusta ei ole perusteltu tarkemmin. Elinkeinoelämän keskusliitto on esittänyt naista todeten, että se ei pysty esittämään toista vaihtoehtoa, jolla olisi riittävä perehtyneisyys asiassa. Suomen Yrittäjät on esittänyt jäseneksi kahta vaihtoehtoista naista perustelematta asiaa sukupuolten kannalta. Myös Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on esittänyt työryhmän jäseneksi kahta naista. KKV on perustellut esitystään sillä, että esitetyillä henkilöillä on hyvin laaja-alainen ja syvälinen osaaminen sekä kokemus kilpailuoikeudesta ja niistä erityisosaamista vaativista kysymyksistä, jotka todennäköisesti tulevat käsittelemään työryhmässä. Jäseniksi esitetyt henkilöt ovat mukana KKV:n kilpailuvastuualueen juridisesta analyysistä vastaavassa juristitiimissä, jossa on tällä hetkellä jäsenenä vain naisia.

Työryhmään nimetään tällä päätöksellä puheenjohtajan ja kahden sihteerin lisäksi seitsemän jäsentä. Seitsemästä jäsenestä kaksi on miestä ja viisi naista, joten miesten osuus olisi 28 % jäsenistä. Miesten osuus ei siten täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (jäljempänä tasa-arvolaki) 4 a §:n mukaista 40 % sukupuolivaatimusta. Säännöksen mukaan sekä naisia että miehiä tulee kumpiakin olla vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvolain esitöiden mukaan erityinen syy on esimerkiksi se, että jollakin erityisalalla ei ole asiantuntijoita kuin toisen sukupuolen edustajissa.

Työskentely työryhmässä edellyttää kapean erityisalan eli kilpailuoikeuden erityisosaamista, jota on rajallisesti saatavissa eri organisaatioissa. Esimerkiksi toimialajärjestöissä ei työskentele useita henkilöitä, joilla olisi riittävä kilpailuoikeuden erityisosaaminen ja kilpailuasioihin perehtyneisyys.

Ottaen huomioon sen, että työryhmässä olisi kuitenkin kaksi miesjäsentä ja erityisesti sen, että työryhmätyö edellyttää kapean erityisalan osaamista, voidaan arvioida työryhmän asettaminen mahdolliseksi siitä huolimatta, että 40 % vaatimus ei täysimääräisesti täyty. Asiassa voidaan lisäksi huomioida se, että sihteereistä toinen on nainen ja toinen mies.

Naisten enemmistöä työryhmässä on edelleen mahdollista perustella tasa-arvolain 1 §:n säännöksellä, jonka mukaan lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa *parantaa naisten asemaa* erityisesti työelämässä.

Oikeusministeriö ei ole pystynyt esittämään jäsentä työryhmään käytettävissä olevassa ajassa. Asettamispäätöstä voidaan myöhemmin täydentää siten, että oikeusministeriön edustaja lisätään työryhmän jäseneksi.

Asettamispäätöstä voidaan myöhemmin täydentää myös työryhmään nimitettävällä pysyvällä asiantuntijalla.

Kustannukset ja rahoittaminen

Työryhmän jäsenille ja sihteeille ei makseta kokouspalkkiota eikä kulukorvauksia. Kuultavaksi mahdollisesti kutsuttavien asiantuntijoiden matkakulut voidaan korvata valtion matkustussäännön mukaisesti.

Kansliapäällikkö

Jari Gustafsson

Ylijohtaja

Antti Neimälä

JAKELU työryhmän jäsenet

TIEDOKSI Kansliapäällikkö
 ministerin esikunta
 TEM kirjaamo

